

ВТОР КОНГРЕС НА ФИЗИОТЕРАПЕВТИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
со меѓународно учество
16-18 Септември 2016, Струга

Second Congress of Physical Therapists
of the Republic of Macedonia
with international participation
16-18 September 2016, Struga

Здружение на физиотерапевти на Република Македонија
Association of physical therapists of the Republic Macedonia

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ BOOK OF ABSTRACTS

„Продолжи да се движиш,
движењето е Живот“ ~

“Keep moving,
moving is Life”

**ЗДРУЖЕНИЕ НА ФИЗИОТЕРАПЕВТИ НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

ASSOCIATION OF PHYSICAL THERAPISTS OF THE
REPUBLIC MACEDONIA

**Зборник на трудови
Book of Abstracts**

16-18 Септември 2016, Струга

Уредник

Снежана Лазаревска

Издавач

Здружение на физиотерапевти на Република Македонија

www.fizioterapevt.org.mk

Печати

РИ-Графика, СКОПЈЕ

Тираж

150 примероци

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

615.81/.84(062)(048.3)

КОНГРЕС на Физиотерапевти на Република Македонија со меѓународно учество (2 ; 2016 ; Струга)

Зборник на трудови / Втор Конгрес на Физиотерапевти на Република Македонија со меѓународно учество, 16-18 септември 2016, Струга = Book of abstracts / Second Congress of Physical therapists of the Republic of Macedonia with international participation, 16-18 septemvri 2016, Struga. - Скопје : Здружение на терапевти на Република Македонија, 2016. - 179 стр. ; 26 см

Текст на мак. и англ. јазик. - Библиографија кон трудовите

ISBN 978-9989-2216-2-0

1. Congress of Physical therapists of the Republic of Macedonia with international participation (2 ; 2016 ; Struga) види Конгрес на Физиотерапевти на Република Македонија со меѓународно учество (2 ; 2016 ; Струга)

а) Физикална терапија - Собири - Апстракти

COBISS.MK-ID 101622026

**Втор Конгрес на Физиотерапевти на Република
Македонија со меѓународно учество**

**Second Congress of Physical Therapists of the Republic of
Macedonia with international participation**

Организатор/ Organizer

**Здружение на физиотерапевти на Република Македонија
Association of physical therapists of the Republic Macedonia**

Организациски одбор/Organizing board

Претседател / President

Далибор Стојановски

Членови / Members

**Илија Хаџимојсов, Блаже Арсов, Олгица Стојковски, Аријан
Селмани, Никодин Велјаноски, Тамара Страторска, Емилија
Илиевска, Оливер Грамосли**

Научен одбор / Scientific board
Претседател / President
М-р сци Снежана Лазаревска

Членови / Members
Проф. д-р Бети Дејанова
Проф. д-р Лутфи Зилбеари
Доц. д-р Лазо Новески
Доц. Аднан Ибрахимовик
Доц. д-р Невенка Величкова
Д-р сци Тоше Крстев
Асс. д-р Данче Василева
Виш пред. д-р Тања Јовановска
Виш пред. д-р Викторија Продановска Стојчевска
М-р Борче Кукуноски
М-р Зумрете Ибраими Јакупи

Почесен одбор / Honorary board
Проф. д-р Никола Јанкуловски
Декан на Медицинскиот факултет- УКИМ Скопје
Проф. д-р Рубин Гулабоски
Декан на факултетот за медицински науки - УГД Штип
Проф. д-р Насир Беџети
Декан на факултет за медицински науки – Универзитет во Тетово
Проф. д-р Домника Рајчиновска
Директор на висока медицинска школа - Битола

Зборник на трудови

Book of Abstracts

**„Продолжи да се движиш,
движењето е живот“**

„Keep moving,

moving is life“

16-18 Септември 2016, Струга

16-18 September 2016, Struga

СОДРЖИНА / CONTENTS

ПОЗДРАВНИ ОБРАЌАЊА / WELCOME SPEAKS	15
ОКРУГЛА МАСА / ROUND TABLE	
Модератори: Петрески Ж., Лазаревска С.	
ОБРАЗОВАНИЕТО И ПРОФЕСИОНАЛНИОТ РАЗВОЈ НА ФИЗИОТЕРАПЕВТИТЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	25
Moderators: Petreski Z., Lazarevska S.	
EDUCATION AND PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF PHYSIOTHERAPIST IN REPUBLIC OF MACEDONIA	26
ПРОМОЦИЈА НА КНИГА / PROMOTION OF A BOOK	
Лазаревска С.	
БАЛНЕОТЕРАПИЈА СО ХУМАНА БИОКЛИМАТОЛОГИЈА	27
Lazarevska S.	
BALNEOTHERAPY WITH HUMAN BIOCLIMATOLOGY	28
ПОКАНЕТИ ПРЕДАВАЊА / INVITED LECTURES	
Симеонов М.	
ХЕРНИЈА КАЈ СПОРТИСТИ	29
Simeonov M.	
SPORTSMAN HERNIA	30
Дејанова Б.	
ОСВРТ НА НАУЧНИ СОЗНАНИЈА ЗА ЛЕКУВАЊЕ СО ХИПЕРБАРИЧЕН КИСЛОРОД	31
Dejanova B.	
OVERVIEW OF SCIENTIFIC FINDINGS FOR HYPERBARIC OXYGEN THERAPY	32
Новески Л., Мирчевска Б., Џонов Б., Гиновски В.	
СПРАВУВАЊЕ СО ПОСЛЕДИЦИТЕ ОД ОПЕКОТИНИ	34
Noveski L., Mircevska B., Dzonov B., Ginovski V.	
MANAGEMENT OF POSTBURNS SEQUELS	35
Дејанов П.	
ФИЗИОТЕРАПИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ЗАВРШЕН СТАДИУМ НА БУБРЕЖНА БОЛЕСТ	36
Dejanov P.	
PHYSIOTHERAPY IN END STAGE RENAL DISEASE PATIENTS	37
Зулбари Л.	
КАРПАЛ ТУННЕЛ СИНДРОМ КАЈ УРЕМИЧНИ ПАЦИЕНТИ ЛЕКУВАНИ СО ПОВТОРУВАНИ ХЕМОДИЈАЛИЗИ	38
Zylbeari L.	
CARPAL TUNNEL SYNDROM IN UREMIC PATIENTS TREATED WITH REPEATED HAEMODIALYSIS	39
Симеонов М.	
ТЕНИСКИ ЛАКТ – КОНЗЕРВАТИВЕН И ОПЕРАТИВЕН МЕНАЏМЕНТ	40

Simeonov S.	
TENNIS ELBOW TENDINOSIS- CONSERVATIVE AND OPERATIVE MENAGMENT	41
Tаравари А.	
СОВРЕМЕНИ ТЕРАПЕВТСКИ МОЖНОСТИ КАЈ ПАРКИНСОНОВА БОЛЕСТ НА НИВО НА ПЗЗ	42
Taravari A.	
CURRENT THERAPEUTIC OPTIONS IN PARKINSON'S DISEASE ON THE LEVEL OF PHC	43
<u>Илиев Б.</u> , Споа Д., Поберај Б.	
ХИРУРШКИ ТРЕТМАН НА ПОВТОРУВАЧКА (ХАБИТУАЛНА) НЕСТАБИЛНОСТ НА РАМЕНИОТ ЗГЛОБ	44
Iliev B., Spoa D., Poberaj B.	
SURGICAL TREATMENT OF RECURRENT (HABITUAL) DISTRESS SHOULDER JOINT	45
Мандагаран Е.М.	
ОСТЕОПАТИЈА: ЛЕКУВАЊЕ СО РАЦЕ	46
Mandagaran E.M.	
OSTEOPATHY: HEAL WITH HANDS	47
Ибрахимовик А.	
ТРАДИЦИОНАЛНА КИНЕСКА МЕДИЦИНА (ТКМ) - АКУПУНКТУРА ВО МОДЕРНата ФИЗИОТЕРАПЕВТСКА ПРАКСА	48
Ibrahimovic A.	
ЛУМБОИШИЈАЛГИЈА И ПРОТРУЗИЈА НА ДИСКУСОТ ИНТЕРВЕРТЕБРАЛИС СЕГМЕНТ L4-L5 ТЕРАПЕВТСКИ ПРИСТАП ПО ПРИНЦИПОТ ТКМ И АКУПУНКТУРА(Работилница)	49
TRADITIONAL CHINESE MEDICINE – ACUPUNCTURE IN MODERN PHYSIOTHERAPY	49
Kejc K.	
KINESIOTAPING ОД СПОРТ ДО МЕДИЦИНА	51
Kase K.	
KINESIOTAPING FROM SPORT TO MEDICINE	51
ОРИГИНАЛНИ ТРУДОВИ / ORIGINAL ARTICLES	
<u>Василева Д.</u> , Љубенова Д., Николовска Ј., Крстев Т., Страторска Т.	
ЕФЕКТ НА КИНЕЗИТЕРАПИЈАТА ВРЗ ФУНКЦИОНАЛНИТЕ МОЖНОСТИ ЗА МОТОРНА РЕКОВАЛЕСЦЕНЦИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ СО СУПРАТЕНТОРИАЛЕН ЕДНОСТРАН МОЗОЧЕН ИНСУЛТ ВО ХРОНИЧЕН ПЕРИОД	53
Vasileva D., Lubenova D., Nikolovska L., Krstev T., Stratorska T.	
EFFEKT OF KINESITHERAPY ON THE FUNCTIONALITY OF MOTOR RECOVERY IN PATIENTS WITH SUPRATENTORIAL UNILATERAL STROKE IN CHRONIC PERIOD	54
Кукуноски Б.	
КИНЕЗИТЕРАПИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ЦЕРВИКОАРТРОЗА	56
Kukunoski B.	
PHYSIOTHERAPY IN PATIENTS WITH CERVICAL ARTHROSIS	57

<u>Крстев Т., Николовска Л., Василева Д., Страторска Т., Колевска М.</u>	
<u>КИНЕЗИТЕРАПИЈА ПРИ ФУНКЦИОНАЛНИ НАРУШУВАЊА</u>	
НА САКРОИЛИАЧНИОТ ЗГЛОБ	59
<u>Krstev T., Nikolovska L., Vasileva D., Stratorska T., Kolevska M.</u>	
<u>KINESITHERAPY IN FUNCTIONAL DISORDERS</u>	
OF THE SACROILIAC JOINT	60
<u>Вата Л.</u>	
ФИЗИОТЕРАПЕВТСКИ ТРЕТМАН КАЈ ОБСТЕТРИЧНА ПАРАЛИЗА	
НА ПЛЕКСУС БРАХИАЛИС ERB-DUCHENNE СПОРЕД ВОЗРАСТА	62
<u>Vata L.</u>	
PHYSIOTHERAPY TREATMENT OF OBSTETRIC BRACHIAL PLEXUS	
PALSY ERB DUCHENNE BY AGE GROUP	63
<u>Стојковски О., Лазаревска Х. Лазаревска С.</u>	
ИЗОКИНЕТИЧКИ РЕХАБИЛИТАЦИОНЕН ПРОГРАМ	
КАЈ ТЕНИСКИ ЛАКТ	64
<u>Stojkovski O., Lazarevska H. Lazarevska S.</u>	
ISOKINETIC REHABILITATION PROGRAM FOR TENNIS ELBOW	65
<u>Тани К., Кола И., Залари К., Дефа Ф., Калиј Е.</u>	
ФИЗИОТЕРАПЕВТСКО ВЛИЈАНИЕ НА БРЗОТО ОДЕЊЕ	
КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ОСТЕОАРТРИТИС НА КОЛЕНО	66
<u>Tani K., Kola I., Zallari K., Dedja F., Qalliaj E.</u>	
PHYSIOTHERAPY EFFECTS ON GAIT SPEED IN PATIENTS	
WITH KNEE OSTEOARTHRITIS	67
<u>Димитриевски Н.</u>	
ИНВЕРЗИЈА- ПРЕВЕНТИВНА И АЛТЕРНАТИВНА ТЕРАПИЈА	68
<u>Dimitrievski N.</u>	
INVERSION-PREVENTIVE AND ALTERNATIV THERAPY	69
<u>Димитров О., Арсов Б., Ангушева Т., Клинчева М., Митрев Ж.</u>	
ФУНКЦИОНАЛНА МАГНЕТНА СТИМУЛАЦИЈА (FMS) VERSUS	
НЕРВНО МУСКУЛНА СТИМУЛАЦИЈА (NMS) КАЈ КАРДИОХИРУРШКИ	
ПАЦИЕНТИ СО НЕРВНА МУСКУЛНА СЛАБОСТ СТЕКНАТА	
ВО ЕДИНИЦА ЗА ИНТЕНЗИВНО ЛЕКУВАЊЕ	71
<u>Dimitrov O., Arsov B., Anduševa T., Klinčeva M., Mitrev Ž.</u>	
FUNCTIONAL MAGNETIC STIMULATION (FMS) VERSUS	
ELECTROMUSCULAR STIMULATION (EMS) IN CARDIOVASCULAR	
PATIENTS WITH A NEURO-MUSCULAR WEAKNESS DEVELOPED	
IN THE ICU	72
<u>Ристовски И., Илиески В.</u>	
ЕФЕКТИТЕ ОД УПОТРЕБАТА НА КИНЕЗИОТЕЛПИНГОТ	
ВО ПОДОБРУВАЊЕ НА МОБИЛНОСТА НА КОЛКОТ	74
<u>Ristovski I., Ilieski V.</u>	
EFFEКTS OF KINESIOLOGY TAPING UTILIZATION	
ON IMPROVING HIP MOBILITY	75
<u>Бојчески О., Кица Хи., Бојческа М., Малеска Ивановска В., Ганиу Ф.</u>	
Кица К., Кица Хе.	
ПРЕВЕНТИВНИ ВЕЖБИ ЗА ЗАСИЛУВАЊЕ НА КОЛАТЕРАЛНИТЕ	
ЛИГАМЕНТИ НА КОЛЕНОТО КАЈ СПОРТИСТИТЕ ИЗВЕДУВАНИ	
НА СПОРТСКИТЕ ТЕРЕНИ	76

<u>Bojceski O.</u> , Kica Hi, Bojceska M., Maleska Ivanovska V., Ganiu F., Kica K., Kica He.	
PREVENTIVE EXERCISES FOR REINFORCEMENT COLLATERAL LIGAMENT KNEE IN ATHLETES PERFORMED AT THE SPORTS GROUND	77
Грамосли О.	
ФУНКЦИОНАЛНА ПРОЦЕНКА КАЈ ПАЦИЕНТИ ЗАБОЛЕНИ ОД МУЛТИПНА СКЛЕРОЗА	78
Gramosli O.	
FUNCTIONAL EVALUATION IN PATIENTS WITH MULTIPLE SCLEROSIS	79
<u>Jakupi Z.</u> , Лазаревска С., Лазаревска Х.	
МЕНАЏМЕНТ НА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА Е-ЗДРАВСТВО ВО ЗДРАВСТВЕНите ИНСТИТУЦИИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	81
Jakupi Z., Lazarevska S., Lazarevska H.	
MANAGEMENT OF THE IMPLEMENTATION OF E-HEALTH IN HEALTHCARE INSTITUTIONS OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA	82
<u>Panova G.</u> , Манчева Д.	
КАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА УЛОГАТА НА КОМУНИКАЦИЈАТА ВО СЕКОЈДНЕВНАТА РАБОТА НА ОДРЕДЕНИ ГРУПИ НА МЕДИЦИНСКИ ПРОФЕСИОНАЛЦИ	84
Panova G., Mancheva D.	
THE CHARACTERISTICS OF THE ROLE OF COMMUNICATION IN DAILY WORK OF CERTAIN GOUPS OF MEDICAL PROFESSIONALS	86
<u>Анѓеловска Б.</u> , Panova G.	
ДИЈАГНОЗА, ПРЕВЕНЦИЈА И КОРЕКЦИЈА НА ДЕФОРМИТЕТИ НА 'РБЕТЕН СТОЛ' КАЈ ДЕЦА ВО ОПШТИНА КУМАНОВО	88
Angjelovska B., Panova G.	
DIAGNOSIS, PREVENTION AND CORRECTION OF DEFORMITY OF SPINE IN CHILDREN IN KUMANOVO MUNICIPALITY	90
Рунтева Ј., Panova G.	
ПРИМЕНА НА МЕДИЦИНСКА РЕХАБИЛИТАЦИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ПРЕЛЕЖАН МОЗОЧЕН УДАР ВО ОПШТИНА ШТИП ВО ПЕРИОД ОД 2010-2012 ГОДИНА	91
Runteva J., Panova G.	
APPLICATION OF MEDICAL REHABILITATION IN PATIENTS WITH MYOCARDIAL STROKE IN STIP IN THE PERIOD 2010-2012	93
<u>Банова Д.</u> , Николовска Л.	
УЛОГА НА РАНАТА РЕХАБИЛИТАЦИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ СО МУЛТИПЛЕКС СКЛЕРОЗА	95
Banova D., Nikolovska L.	
THE IMPACT OF THE EARLY REHABILITATION IN PATIENTS WITH MULTIPLE SCLEROSIS	96
<u>Ализотова А.</u> , Николовска Л.	
АНАЛИЗА НА ЗАСТАПЕНОСТА НА ДЕФОРМИТЕТИ КАЈ УЧЕНИЦИТЕ ВО ОСНОВНОТО, СРЕДНОТО И ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО 2014/2015 ГОДИНА	98
Alizotova A., Nikolovska L.	
ANALYSIS OF THE PREVALENCE OF MALFORMATIONS IN STUDENTS IN PRIMARY, SECONDARY AND HIGHER EDUCATION IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA IN YEAR 2014/2015	100

<u>Караџигит Д.</u> , Николовска Л.	
УЛОГА НА КИНЕЗИТЕРАПИЈАТА ПРИ РЕХАБИЛИТАЦИЈА НА ПАЦИЕНТИ СО ИНФАРКТ НА МИОКАРДОТ	102
<u>Karađigit D.</u> , Nikolovska L.	
THE ROLE OF THE KINESITHERAPY IN REHABILITATION OF PATIENTS WITH MYOCARDIAL INFARCTION	104
<u>Абдулова И.</u> , Николовска Л.	
УЛОГА НА АКУПРЕСУРАТА ПРИ НАМАЛУВАЊЕ НА БОЛКАТА КАЈ ПАЦИЕНТИ СО БОЛКА ВО ВРАТОТ	106
<u>Abdulova I.</u> , Nikolovska L.	
THE ROLE OF THE ACUPRESSURE IN REDUCING PAIN IN PATIENTS WITH NECK PAIN	108
<u>Дамчевски К.</u> , Николовска Л.	
РЕХАБИЛИТАЦИЈА НА ДЕЦА СО ВРОДЕНА ДИСПЛАЗИЈА НА КОЛКОВИТЕ	110
<u>Damcevski K.</u> , Nikolovska L.	
REHABILITATION OF CHILDREN WITH CONGENITAL DYSPLASIA OF THE HIPS	112
<u>Каров С.</u> , Николовска Л.	
ЗАСТАГЕНОСТ НА РЕВМАТОИДЕН АРТРИТ ВО ОПШТИНА КОЧАНИ ВО ПЕРИОДОТ ОД 2010-2014 ГОДИНА	114
<u>Karov S.</u> , Nikolovska L.	
THE PREVALENCE OF RHEUMATOID ARTHRITIS IN THE MUNICIPALITY OF KOČANI IN THE PERIOD 2010-2014	115
<u>Зху J.</u> , Арсовска Б., Козовска К.	
ТЕРАПИЈА СО ОГНЕНИ ИГЛИ И ВЕНДУЗИ ПРИ ОСТЕОАРТРИТИС НА КОЛЕНО	117
<u>Zhu J.</u> , Arsovskaa B., Kozovska K.	
FIRE NEEDLE AND CUPPING THERAPY FOR KNEE OSTEOARTHRITIS	118
 ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ / CASE REPORTS	
Селмани А.	
НЕУРОРЕХАБИЛИТАЦИЈА КАЈ ПАЦИЕНТ СО ЛУМБАЛНА РАДИКУЛОПАТИЈА И ПОВРЕДА НА НЕРВУС ПЕРОНЕУС	121
<u>Selmani A.</u>	
NEUROREHABILITATION OF A PATIENT WITH LUMBAR RADICULOPATHY AND PERONEAL NERVE LESION	122
Стојановски Д.	
ПРИМЕНА НА МИОФАСЦИЈАЛНА РЕЛАКСАЦИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ЛУМБОИШИЈАЛГИЈА	124
<u>Stojanovski D.</u>	
APPLICATION OF MYOFASCIAL RELEASE TECHNIQUE IN PATIENTS WITH LUMBOISCHIALGIA	125
<u>Andreev D.</u> , Цаневски Б.	
ПОСТОПЕРАТИВЕН РЕХАБИЛИТАЦИОНЕН ТРЕТМАН КАЈ ПАЦИЕНТ СО ЛИГАМЕНТОПЛАСТИКА КАЈ ПРЕДЕН ВКРСТЕН ЛИГАМЕНТ	126
<u>Andreev D.</u> , Canevski B.	
POSTOPERATIVE REHABILITATION TREATMENT IN PATIENT WITH LIGAMENT PLASTIC IN ANTERIOR CRUCIATE LIGAMENT	127

<u>Николовски Д.,</u> Димитријевић Д., Стевић З..	
ТЕРМОГРАФСКО СЛЕДЕЊЕ НА КИНЕЗИОТЕПИНГ ТЕРАПИЈАТА	
Третирање на скршеници и отворени рани со кинезиотепинг	128
<u>Nikolovski D.,</u> Dimitrijević D., Stević Z.	
THERMOGRAPHY MONITORING OF KINESIO-TAPING THERAPY,	
TREATING FRACTURES AND OPEN WOUNDS WITH KINESIOTAPING 130	
<u>Попдимитрова-Митревска И.,</u> Петреска С., Стојкоски И., Ѓуровска Д.	
ТРЕТМАН НА КАЛЦИФИЦИРАЧКИ ТЕНДИНИТ НА РАМО	
СО УДАРЕН БРАН (SHOCKWAVE THERAPY)	132
<u>Popdimitrova-Mitrevska I.,</u> Petreska S., Stojkoski I., Gjurovska D.	
SHOCK WAVE TREATMENT THERAPY OF CALCIFIC	
SHOULDER TENDINITIS	133
<u>Илиески В.,</u> Парцанов Д., Ристовски И.,	
РАН ПРИСТАП ВО ПОСТОПЕРАТИВНА РЕХАБИЛИТАЦИЈА	
КАЈ ПАЦИЕНТ СО КВАДРИПЛЕГИЈА ПО ФРАКТУРА	
НА ЦЕРВИКАЛЕН 'РБЕТ	135
<u>Ilieski V.,</u> Parcanov D., Ristovski I.	
EARLY APPROACH TO POSTOPERATIVE REHABILITATION ON PATIENT	
WITH QUADRIPLEGIA CAUSED BY CERVICAL SPINE FRACTURE	136
Селмани А.	
ЕФЕКТИ НА АВТОГЕНА ДРЕНАЖА ВРЗ ПУЛМОНАЛНАТА	
ФУНКЦИЈА КАЈ ПАЦИЕНТ СО ЦИСТИЧНА ФИБРОЗА	138
<u>Selmani A.</u>	
EFFECTS OF AUTOGENIC DRAINAGE ON PULMONARY FUNCTION	
IN PATIENT WITH CYSTIC FIBROSIS	139
<u>Парцанов Д.,</u> Илиески В.	
КАСНА ФАЗА ВО ПОСТОПЕРАТИВНА РЕХАБИЛИТАЦИЈА КАЈ ПАЦИЕНТ	
СО КВАДРИПЛЕГИЈА ПО ФРАКТУРА НА ЦЕРВИКАЛЕН 'РБЕТ	140
<u>Parcanov D.,</u> Ilieski V.	
SECONDARY STAGE POSTOPERATIVE REHABILITATION IN A PATIENT	
WITH QUADRIPLEGIA AFTER CERVICAL SPINE FRACTURE	141
Шарковски А.	
РЕХАБИЛИТАЦИЈА НА РАМО ПО ИЗВРШЕНА АРТРОПЛАСТИКА	143
<u>Sharkovski A.</u>	
REHABILITATION AFTER SHOULDER ARthroPLASTY PERFORMED	144
РЕВИЈАЛНИ ТРУДОВИ / REVIEWS	
<u>Стојковски О.,</u> Лазаревска Х., Лазаревска С.	
РОБОТИКА ВО ФИЗИОТЕРАПИЈА	145
<u>Stojkovski O.,</u> Lazarevska H., Lazarevska S.	
ROBOTICS IN PHYSIOTHERAPY	146
<u>Николова Е.,</u> Петрова Н., Цветков А.	
ИНОВАТИВНИ ФИЗИОТЕРАПЕВТСКИ МЕТОДИ И КИНЕЗИТЕРАПИЈА	
ПРИ ЛЕКУВАЊЕ НА ЗАБОЛУВАЊА НА ЛОКОМОТОРЕН АПАРАТ	147
<u>Nikolova E.,</u> Petrova N., Tsvetkov A.	
INNOVATIVE PHYSIOTHERAPEUTIC METHODS AND KINESITHERAPY	
FOR DISEASES THE LOCOMOTORS APPARATUS	148

<u>Димовски З., Димовска А.</u>	
ПРЕДОПЕРАТИВНА РЕХАБИЛИТАЦИЈА КАЈ ПОВРЕДИ	
НА ПРЕДЕН ВКРСТЕН ЛИГАМЕНТ	149
<u>Dimovski Z., Dimovska A</u>	
PREOPERATIVE REHABILITATION FOR ANTERIOR	
CRUICIALE LIGAMENT INJURIES	150
Величкова Н.	
ФРИДРАХОВА АТАКСИЈА	151
Velickova N.	
FRIEDREICH'S ATAXIA	152
Косовик С.	
КОГА ЖИВОТОТ СЕ ЗАТРЕСЕ – СО ТАНГО ТАНЦ ПРОТИВ	
ПАРКИНСОНОВАТА БОЛЕСТ	153
Ćosović S.	
WHEN LIFE SHIVERS - TANGO DANCE AGAINST	
PARKINSON'S DISEASE	154
<u>Митровиќ М., Димитријевиќ Д., Вукмановиќ К.</u>	
МФР – МИОФАСЦИЈАЛНА РЕЛАКСАЦИЈА	155
<u>Mitrović M., Dimitrijević D., Vukanović K.</u>	
MFR – MYOFASCIAL RELEASE	156
Мирдита К.	
SELOS - РЕВОЛУЦИОНЕРНА МАНУЕЛНА	
МИОФАСЦИЈАЛНА ТЕРАПИЈА	157
Mirdita K.	
SELOS – A REVOLUTIONARY MANUAL MYOFASCIAL THERAPY	158
Косовик С.	
ПРЕГРАТКАТА КАКО ЛЕК	159
Cosovic S.	
HUG AS A MEDICINE	160
РАБОТИЛНИЦИ / WORK SHOP	
Ибрахимовиќ А.	
ОСТЕОПАТИЈА – НАУКА – МЕДИЦИНА – ФИЛОЗОФИЈА	
КОНКУРЕНЦИЈА НА КЛАСИЧНАТА ФИЗИОТЕРАПИЈА	161
Ибрахимовиќ А.	
ПАРИЕТАЛНА ОСТЕОПАТИЈА – МАНУЕЛНА ТЕРАПИЈА	
И КИРОПРАКТИКА	
Патологија и дисфункција на сегментите C1-C2, цервико-торакалниот	
премин, спондилоартроза на цервикалниот 'рбет	162
Ibrahimović A.	
OSTEOPATHY – SCIENCE – MEDICINE – PHILOSOPHY – IN MODERN	
PHYSIOTHERAPY	162
Беговиќ А.	
ВЕЖБИ НА ТОПКА – СТАБИЛНОСТ – БАЛАНС – ФУНКЦИОНАЛНОСТ ...	164
Begović A.	
EXERCISES ON THE BALL – STABILITY – BALANCE – FUNCTIONALITY... 165	

Митровић М., Димитријевић Д.	
„SHIATSU”	167
Митровић M., Dimitrijević D.	
„SHIATSU”	168
Кошевић Т.	
ТРЕТМАН НА ЛИМФЕДЕМ КАЈ НАПРЕДНИ ЗАБОЛУВАЊА	169
Kosevic T.	
TREATMENT OF LYMPHOEDEMA IN ADVANCED CANCER AND TERMINAL ILL PATIENTS	170
КОНГРЕСЕН ПРОГРАМ / CONGRESS PROGRAM	
	171

ОРИГИНАЛНИ ТРУДОВИ ORIGINAL ARTICLES

ЕФЕКТ НА КИНЕЗИТЕРАПИЈАТА ВРЗ ФУНКЦИОНАЛНИТЕ МОЖНОСТИ ЗА МОТОРНА РЕКОВАЛЕСЦЕНЦИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ СО СУПРАТЕНТОРИАЛЕН ЕДНОСТРАН МОЗОЧЕН ИНСУЛТ ВО ХРОНИЧЕН ПЕРИОД

Василева Д.¹, Љубенова Д.², Николовска Л.¹, Крстев Т.¹, Страторска Т¹.

¹Факултет за медицински науки, Универзитет "Гоце Делчев" - Штип,
Р.Македонија

²Катедра „Кинезитерапија и рехабилитација“ - Факултет за
кинезитерапија, туризам и спортска анимација, Национална спортска
академија "Васил Левски" - Софија, Р.Бугарија

e-mail: dance.vasileva@ugd.edu.mk

Апстракт

Целта на истражувањето е да се проследи влијанието на специјализираната кинезитерапевтска метода (СКТМ) врз функционалните можности за моторна рековалесценција кај пациенти со супратенториален едностраничен мозочен инсулт во хроничен период (СЕМИХП).

Материјал и методи Истражувањето е спроведено со 67 пациенти со СЕМИХП (56 болни вклучени во експериментална група – 32 мажи и 24 жени, со продолжителност на заболување 7.8 ± 2.0 месеци, и 11 болни во контролна група – 9 мажи и 2 жени, со продолжителност на заболување 7.3 ± 1.5 месеци). За оценување на функционалните можности за моторна рековалесценција се користи модифицирана скала на Chedoke-McMaster, скала на Ashworth и тест за функционална независност - Functional Independence Measure - FIM. Стадиумот на моторна рековалесценција и нивото на функционална независност се оценети на почетокот на истражувањето, на 10-от ден и 1-от месец по почетокот на КТ кај двете групи. Пациентите од експерименталната група се лекувани со специјализирана 10-дневна КТМ, која што подоцна продолжува да се исполнува како

адаптирана програма од вежби во домашни услови за период од 1 месец.

Резултати По применетата СКТМ највисока тенденција кон подобрување на моторното возобновување и функционалната независност се утврди на 1-от месец, со ниво на значајност во текот на лекувањето, $p<0.000$ и ниво на значајност на промената меѓу двете групи $P<0.001$.

Заклучок Применетата специјализирана кинезитерапевтска метода кај експерименталната група, продолжена подоцна како адаптирана програма од вежби во домашни услови, значајно ги подобрува функционалните можности за моторно возобновување кај пациенти со супратенториален едностраничен мозочен инсулт во хроничен период во споредба со обичната кинезитерапевтска метода применета кај контролната група.

Клучни зборови: кинезитерапија, моторна рековалесценција, функционални можности, супратенториален едностраничен мозочен инсулт, хроничен период.

EFFECT OF KINESITHERAPY ON THE FUNCTIONALITY OF MOTOR RECOVERY IN PATIENTS WITH SUPRATENTORIAL UNILATERAL STROKE IN CHRONIC PERIOD

Vasileva D.¹, Lubenova D.², Nikolovska L.¹, Krstev T.¹, Stratorska T¹.

¹Faculty of Medical Sciences - University "Goce Delchev" – Shtip, R. Macedonia

²Department of "Kinesitherapy and rehabilitation" - Faculty of kinesitherapy, tourism and sports animation, National Sports Academy "Vasil Levski", Sofia, Bulgaria

e-mail: dance.vasileva@ugd.edu.mk

Abstract

The aim of the study is to trace the influence of specialized kinesitherapeutic methodology (SKTM) on the functionality of motor recovery in patients with supratentorial unilateral stroke in the chronic period (SUSChP).

Material and Methods The study was conducted with 67 patients with SUSChP (56 patients included in the experimental group - 32 men and 24

Second Congress of Physical Therapists of the Republic of Macedonia

women, with duration of disease 7.8 ± 2.0 months, and 11 patients in the control group - 9 men and 2 women, with duration of disease 7.3 ± 1.5 months). To assess the functionality of motor recovery using the modified scale Chedoke-McMaster, Ashworth scale and functional test of independence - Functional Independence Measure - FIM. Stage of motor recovery and the level of functional independence were evaluated at the baseline, the 10th day and the 1st month after the start of KT in both groups. Patients in the experimental group were treated with a specialized 10-day KT, which later continued to perform as an adapted exercise program at home for a period of one month.

Results After applying SKTM, the highest trend towards improvement in the motor recovery and functional independence was established after the 1st month with a level of significance during treatment $p < 0.000$ and the significance level of change between the two groups, $P < 0.001$.

Conclusion The applied specialized kinesitherapeutic methodology in the experimental group continued later as an adapted exercise program at home, significantly improving the functional capabilities for motor recovery in patients with supratentorial unilateral stroke in the chronic period compared with the usual kinesitherapeutic methodology applied in the control group.

Keywords: kinesitherapy, motor recovery, functionality, supratentorially unilateral stroke, chronic period.